

природничими предметами, діагностичного матеріалу для виявлення показників та рівнів сформованості екологічної компетентності учнів за технологією інтегрованого навчання природничих предметів в умовах профільної освіти;

- *організовано і проведено* формувальний експеримент та здійснено кількісний і якісний аналіз його результатів; виявлено рівень сформованості навчальних досягнень учнів, а саме: 31,2% учнів змогли розкрити зміст понять “наукова картина світу”, “образ світу”, на основі загальних закономірностей природи та законів екології намагалися об’єднати знання з фізики, математики, хімії, біології і екології в цілісну систему знань; 41,8% учнів дали визначення НКС як системи знань про дійсність, намагалися включити в систему знання, отримані на уроках природничо-математичних, літературознавчих предметів, використовуючи загальні закономірності природи та закономірності екології; 27% учнів мають труднощі в оперуванні загальними закономірностями природи, закономірностями екології, оскільки ці закономірності, як і термін “наукова картина світу”, “образ світу”, не фігурують у програмах і підручниках природничо-математичного циклу;
- *розроблено* структуру та зміст II розділу практичного посібника “Формування наукової картини світу учнів ліцею в умовах інтеграції змісту освітніх галузей” та методичного посібника “Контроль освітніх результатів учнів ліцею в умовах інтегрованого навчання”;
- *проведено* апробацію результатів дослідження під час Всеукраїнського круглого столу “Інтеграція змісту освіти в профільній школі” (м. Полтава, 17 квітня 2019 р.);
- *взято* участь у 7 науково-практичних конференціях Всеукраїнського та Міжнародного рівнів;
- *підготовлено* 7 публікацій за результатами дослідження.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ВЧИТЕЛІВ З ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ УЧНІВ ЛІЦЕЮ

А. Х. Ляшенко, н. с.

Упродовж 2019 року проводилася робота над виконанням експериментального етапу дослідження. Було розроблено систему запитань, що спрямовують навчальний процес на уроках хімії на формування в учнів 11 класу наукової картини світу та образу світу.

Проводилася робота з організації учителів експериментальних шкіл природничо-математичного, літературознавчого циклу предметів над проблемою узгодженого формування вчителями наукової картини світу, життєствердного національного образу світу, цілісного світорозуміння учнів у процесі інтеграції змісту компонентів освітніх галузей “Природознавство”, “Математика”, “Мови і літератури”. Робота колективів шкіл над інтеграцією змісту освіти старшокласників, засвоєння ними дидактичних та методичних засад організації учнів з метою формування у них холистичного світогляду, цілісного світорозуміння, що, згідно з дослідженнями експертів Римського клубу, є “пропуском” вітчизняного суспільства у XXI ст. проводилась під час педагогічних рад, методичних нарад.

Враховувалось те, що учні шкіл Дніпропетровської області – 26% від охоплених експериментом 11-класників, найбільш ознайомлені з поняттями “наукова картина світу”, “життєствердний образ світу” у зв’язку з тим, що в цих школах проводився експеримент з впровадження інтегрованого курсу “Природознавство”, продовжувалося використання підручників “Природознавство” (10-11 кл.) та посібника “Методика навчання природознавства в старшій школі”.

Проведено апробацію розроблених матеріалів під час лекцій слухачам Дніпровської академії неперервної освіти та під час участі у Всеукраїнському Круглому столі “Інтеграція змісту освіти в профільній школі” (м. Полтава, 17.04.2019 р.).

За результатами дослідження підготовлено 6 публікацій.

ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ, ОБРАЗУ СВІТУ ЛІЦЕЇСТІВ У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

І. М. Олійник, с. н. с.

У процесі виконання експериментального етапу НДР “Формування наукової картини світу учнів ліцею в умовах інтеграції змісту освітніх галузей” розроблені розділи практичного та методичного посібників відповідно до тематичного плану; на основі закономірностей розвитку літературного процесу (збереження, націленості літератури на утвердження вищих цінностей, періодичності – в почерговій зміні культурно-історичних епох в літературному процесі) розроблено систему запитань з української літератури, що спрямовують навчальний процес з української літератури на формування в учнів профільної школи наукової картини світу та її особистісно значимої складової – образу світу.